

Hanna Filipkowska

"Wacław Nałkowski wobec pisarzy współczesnych", Roman Rosiak, Lublin 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/1 (59), 213

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) PUSTKOWSKI Henryk: Rodowód "góry odosobnienia". (Przyczynek do aksjologii poetyckiej Mirona Białoszewskiego). "Acta Universitatis Lodzianis". Nauki Humanistyczno-Społeczne nr 2, Łódź 1975, s. 13-19.

Praca przedstawia analizę toposu góry Karamel - mistycznej góry odosobnienia - pojawiającej się w twórczości Białoszewskiego. Według autora, aluzje do starotestamentowych obrazów i postaci mają na celu wyartykułowanie nie zbieżności, lecz odrębności właśnie sytuacji poety. Jego udziałem staje się nie "uniesienie", dążenie w górę, lecz przeciwnie - zejście w dół. Postawa ta, zdaniem autora, daje efekty obrazowe nazwane tu "toposem Guliwera" - jest on ekspresją przeświadczenia, iż wszechświat rzeczy przerasta i przenika nas. Białoszewski przekornie znika pod przedmiotami, ucieka od "wartości wyższych" w świat mówienia o sobie, gdzie jest się zwolnionym z obowiązku selekcji "faktu" i "wyrazu". Jest to zarazem - konkluduje autor - wyznanie wiary poetyckiej, przeświadczenia o potrzebie obrony własnej prywatności, obrony rzeczy małych - ich nobilitacji, nobilitacji śmietnika.

BP/59/75

M.O.-Ł.

(II) ROSIAK Roman: Wacław Nałkowski wobec pisarzy współczesnych. Lublin 1974, Wyd. Lub., ss. 204, nlb. 4, tabl. 4, zł 50,-

Część I książki zawiera krytyczny przegląd dotychczasowych sądów o Nałkowskim jako krytyku literackim oraz omówienie wypowiedzi autora "Forpoczt" na temat współczesnych mu pisarzy polskich i obcych (Kornicka, Jellenta, Żeromski, Zola, Gorki i in.), z uwzględnieniem ideowych założeń jego krytyki. Część II i III są poświęcone analizie sądów Nałkowskiego o Sienkiewiczu i Brzozowskim, skonfrontowanych z całościem wyprzedzających prace Nałkowskiego i współczesnych im wypowiedzi krytycznych dotyczących obu pisarzy.

BP/59/76

H. F.